

Az egészségügyi szolgálat felelőssége a szűrővizsgálat eredményének nem megfelelő értékelése miatt [1959. évi IV. törvény 339. § (1) bekezdés, 1972. évi II. törvény 43. § (2)-(3) bekezdés]

A bíróság a felperes keresetének részben helyt adó jogerős ítéletében kötelezte az alperest arra, hogy fizessen meg a felperesnek 242 162 forint tőkét és annak késedelmi kamatát, valamint 1996. november 6-tól kezdődően évente változó összegben megállapított járadékot általános kártérítésként. A jogerős ítéletben a bíróság megállapította, hogy az 1997. december 1-jétől 2000. január 31-ig lejárt járadék összege 429 728 forint, amelyet az alperes 15 napon belül köteles a késedelmi kamattal együtt megfizetni. A jogerős ítéletben kötelezte a bíróság továbbá az alperest 1 500 000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére, ezt meghaladóan pedig a keresetet elutasította.

A megállapított tényállás szerint az óvónő foglalkozású felperes évenként köteles volt a tüdőszűrésen részt venni. A felperes jobb oldali mellüregre lokalizálódott, rosszindulatú, mellhártya eredetű daganatát 1996-ban távolították el. A röntgenfelvételek újraértékelése során megállapítható volt, hogy az 1992. január 24-én készült felvételen „diónyi kerek árnyék” már észlelhető.

A felperes a vagyoni és a nem vagyoni kárai megtérítésére irányuló keresetét arra alapította, hogy ha az alperes alkalmazottai időben felismerik a daganatos elváltozást, fizikai és pszichikai állapota másként alakul, és nem vállalkozott volna az 1993. február 8-án született gyermeke kihordására sem.

Az alperes arra hivatkozással kérte a kereset elutasítását, hogy a korábban végzett tüdőszűrések során nem volt olyan felismerhető elváltozás, amely akkor orvosi beavatkozást igényelt volna, amikor pedig a daganat felismerhetővé vált, a kezelés a szakma szabályainak mindenben megfelelt.

Az elsőfokú ítélet indokolása szerint az alperes alkalmazottja 1992-ben téves diagnózist állapított meg, és ezzel megakadályozta, hogy az akkor még feltehetően jóindulatú daganatot egyszeri műtéti beavatkozással eltávolítsák. Ennek folytán az ezzel összefüggő kár megtérítéséért az alperes a korábban hatályban volt egészségügyről szóló 1972. évi II. törvény 43. §-ának (2) és (3) bekezdése, illetőleg az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 339. §-ának (1) bekezdése alapján felel, mert a kártérítő felelősség alól nem tudta magát kimenteni.

Az alperesnek a kereset elutasítására irányuló fellebbezését a másodfokú bíróság alaptalannak tartotta, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit ítéletében helybenhagyta. A másodfokú ítélet indokolása szerint az alperes a kártérítő felelősség alól az általa hivatkozott körülmények miatt nem mentesülhet. Köztudomásúnak tekintette, hogy egy rosszindulatú daganatos megbetegedés gyógyulásának esélyét a beavatkozás időpontja befolyásolja, ennél fogva bizonyítottan tartotta az okozati összefüggés fennállását a betegség késői felismerése és a felperest ért károk között. A másodfokú ítélet indokolása utal arra, hogy a teljes bizonyosságot jelentő szövettani vizsgálat éppen az alperes mulasztása miatt maradt el, ezért a Ptk. 4. §-ának (4) bekezdése alapján ennek a bizonyítéknak a hiányára az alperes sikerrel nem hivatkozhat.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a kereset elutasító ítélet meghozatalát, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett a perben eljáró bíróságokat új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára utasító döntés meghozatalát kérte. Álláspontja szerint az alperes nem járt el jogellenesen, mulasztást nem követett el. Utalt dr. K. Gy. véleményére, amely az 1992. évi röntgenfelvételt negatívnak minősítette. Az alperes szerint bizonyított, hogy az orvosok 1992-ben a szakma szabályai szerint a legnagyobb gondossággal és körültekintéssel jártak el. Az alperes nem tartotta bizonyítottan az okozati összefüggést sem. A szövettani vizsgálat elmaradása sem eredményezheti a kártérítő felelősség megállapításának jogalapját. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott arra is, hogy az elváltozás korai felismerése esetén is ugyanarra az orvosi beavatkozásra került volna sor, mint 1996-ban, amikor a felperes kezelése során minden orvosi beavatkozás megfelelő volt.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül [1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 275. § (2) bekezdés].

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében nem jelölte meg, hogy melyik az a jogszabály, amelyet a jogerős ítélet sért, kérelmének tartalmából az állapítható meg, hogy a döntést megalapozatlannak, és lényegében a Ptk. 339. §-a (1) bekezdésébe ütközőnek tartja; álláspontja azonban téves.

A bíróság a tényállás feltárása érdekében a szükséges bizonyítást lefolytatta, a DOTE Igazságügyi Orvostani Intézetének orvos szakértői véleményét a felek által felvetett kérdések tekintetében kiegészítette, illetőleg az ETT IB

felülvéleményét is beszerezte. A rendelkezésre álló bizonyítékok - köztük dr. H. L. igazságügyi orvos szakértő 1998. október 20-i tárgyaláson tett nyilatkozataira figyelemmel - a Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti mérlegelésével helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az alperes orvosai nem a legnagyobb gondossággal és körültekintéssel jártak el, mert az 1992-ben már észlelt, de egyértelműen nem megítélhető elváltozás tekintetében további felvételeket nem szereztek be, illetőleg átvilágítást nem végeztek, függetlenül attól, hogy ezek elmulasztása önmagában nem szakmai szabályszegés.

A jogerős ítélet helytállóan fejt ki, hogy az alperessel szemben támasztott elvárhatóság túlmutat a szakmai szabályok betartásán, a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a tüdőszűrés során készített felvételek értékelése kapcsán az orvos a legnagyobb gondossággal és körültekintéssel megtett-e mindent annak érdekében, hogy a káros következmény kizárható legyen. Az alperest terhelte továbbá az a kötelezettség is, hogy az egészségügyi szolgáltatást úgy szervezze meg, hogy ha szükséges, a felvételek értékelésénél radiológus is közreműködjön. A Legfelsőbb Bíróság egyetért a jogerős ítélet indokolásával a tekintetben is, hogy a beteg állapotát, a műtét terjedelmét és a műtét utáni kezeléseket nyilvánvalóan befolyásolta az elváltozás későbbi felismerése, és ezzel összefüggésben a felperest több kár is érte.

A kifejtettekre figyelemmel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt ok miatt nem jogszabálysértő, ezért a támadott rendelkezéseket a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül hozott határozatával a Pp. 275/A. §-ának (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. (Legf. Bír. Pfv. III. 22.610/2000.)